

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN

İzmir Milletvekili

İzmir'in Gediz Deltası'nda yer alan İzmir Kuş Cenneti, Türkiye'nin ve dünyanın en önemli sulak alanlarından biri olup yüzlerce kuş türünün üreme, barınma ve göç rotası üzerinde kritik bir yaşam alanıdır. 1980'li yıllardan itibaren yürütülen bilimsel ve koruma amaçlı çalışmalarla sağlanan ekolojik iyileşme sayesinde flamingo, tepeli pelikan ve birçok türün yuvalama sayıları önemli ölçüde artmış; bölge ülkemizin en değerli doğal alanlarından biri hâline gelmiştir.

Ancak son yıllarda bölgede ciddi bozulmalar yaşandığına dair kaygılar artmaktadır. İzmir Kuş Cenneti üzerine 36 yıl emek veren, kamuoyunda "Kuşların Babası" olarak bilinen Prof. Dr. Mehmet Sıkı'nın açıklamaları, alanın ekolojik bütünlüğünün bozulduğunu, tatlı su akışlarının kesildiğini, sazlıkların kuruduğunu, flamingo yuva sayılarında belirgin düşüş olduğunu ve yönetimsel ihmallerin arttığını göstermektedir.

Flamingo adalarının dalga erozyonu nedeniyle hızla zarar gördüğü, Homa Dalyanı çevresinde üreme döneminde balık yemi (mamun) arayan kişilerin kuşları rahatsız ettiği, tatlı su destek hatlarının devre dışı bırakıldığı, alanın Milli Park ilan konusunda bir ilerleme sağlanmadığı ve yerel yönetimler ile merkezi idare arasındaki koordinasyonun zayıfladığı da ifade edilmektedir.

İzmir Kuş Cenneti'nin korunması yalnızca bölgesel bir mesele değil; Türkiye'nin uluslararası sulak alan sorumluluğu, biyolojik çeşitlilik yükümlülükleri ve iklim krizi ile mücadele politikaları açısından da kritik önemdedir. Bu nedenle bölgedeki idari uygulamalar, denetim eksiklikleri ve bilimsel gereklilikler doğrultusunda atılması gereken adımların kamuoyu tarafından bilinmesi artık zorunlu bir hale gelmiştir.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1. İzmir Kuş Cenneti'nde flamingo yuva sayısının 2017 yılında 18 bin 340 iken 2025 yılı verilerinde yaklaşık 15 bin civarında açıklanmasının nedenleri nelerdir? Bu düşüş Bakanlığınız tarafından nasıl değerlendirilmiştir?
2. Homa Dalyanı'nda son yıllarda tepeli pelikan ve diğer türlerin üreme başarısının ciddi şekilde düştüğü iddiası doğru mudur? Bu düşüşün nedenleri konusunda bilimsel bir inceleme yapılmış mıdır?
3. Üreme dönemlerinde "mamun arama" gibi faaliyetlerle kuşların rahatsız edildiği iddiaları doğru mudur? Eğer doğruysa, bu durum neden engellenmemektedir?
4. Bölgedeki insan faaliyetlerine yönelik denetimler ne sıklıkla yapılmaktadır?
5. Gediz Deltası ve İzmir Kuş Cenneti'nde uzun yıllardır kullanılan tatlı su destek hatlarının kapatıldığı, sazlıkların bu nedenle hızla kuruduğu iddiaları hakkında Bakanlığınızın açıklaması nedir?
6. Flamingo adalarında son üç yılda yaşanan dalga erozyonunun önlenmesi için herhangi bir restorasyon veya teknik koruma projesi hazırlanmış mıdır? Hazırlandıysa hangi aşamadadır? Hazırlanmadıysa neden hazırlanmamıştır?
7. İzmir Kuş Cenneti'nin Milli Park ilan edilmesi konusunda bugüne kadar herhangi bir çalışma yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir, yapılmadıysa gerekçesi nedir?
8. Alanın korunması için geçmişte aktif şekilde faaliyet gösteren İZKUŞ'un yeniden etkin bir yapıya kavuşturulması için Bakanlığınız ve yerel yönetim arasında bir çalışma yürütülmekte midir? Yürütülmekte değilse nedeni nedir?
9. Gediz Deltası'nın Ramsar Alanı, Bern Sözleşmesi ve ulusal biyolojik çeşitlilik yükümlülükleri çerçevesinde korunması için 2020-2025 yılları arasında Bakanlığınız tarafından hangi somut adımlar atılmıştır?
10. Tuzla bölgesinde kuşların üremesi için inşa edilen adacıkların bakım ve izleme çalışmalarının durdurulduğu iddiası doğru mudur? Bu yapıların durumu nedir?
11. İzmir Kuş Cenneti'nde son 10 yıl içinde gerçekleştirilmiş ekosistem izleme çalışmaları kamuoyu ile neden düzenli olarak paylaşılmamaktadır? Bu verilerin şeffaf biçimde paylaşılması yönünde bir planınız var mıdır?